

Aan de staatssecretaris Justitie en Veiligheid
Mevrouw C. van Bruggen MSc MBA
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR3390/2026-U164

Datum

20 augustus 2026

Onderwerp

Wet Schuldregelen

Geachte mevrouw Van Bruggen,

Op 22 juni 2026 is de *Wet houdende regels over schuldregelen, intrekking van de Wet op het consumentenkrediet en wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Faillissementswet en enige andere wetten (Wet schuldregelen)* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. De adviestermin van ATR verloopt op 21 augustus 2026. Het advies is tevens aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid toegezonden.

Context en inhoud

Schuldregelaars kunnen namens mensen met schulden (schuldenaars) met schuldeisers afspraken maken over de afhandeling van schulden zonder tussenkomst van de rechter. Als het niet lukt om tot een minnelijke oplossing te komen, dan kan alsnog een oplossing via de rechter worden afgedwongen via de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wnsp) of met een dwangakkoord.

Hoewel schuldregelen niet nieuw is, worden de kaders van schuldregelen met het voorliggende voorstel in een nieuwe wet geregeld. Een deel van de bepalingen wordt daarbij overgeheveld van de Wet op het consumentenkrediet (Wck). Daarbij wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal aanpassingen door te voeren. De definitie van schuldregelen wordt aangepast zodat niet alleen krediettransacties maar ook andere schulden onder de definitie vallen. Verder legt dit voorstel verschillende maximale reactietermijnen vast. Dit moet voorkomen dat er (te) lang onduidelijkheid bestaat of een schuldregeling tot stand gaat komen. Het verbod op het verlenen van schuldregelen is bestendig waarbij expliciet is aangegeven welke partijen uitgezonderd zijn van dit verbod. Ten slotte introduceert het voorstel een duaal handhavingssysteem voor de handhaving van het verbod. Hierdoor kunnen commerciële partijen die schijnconstructies hanteren, beter worden aangepakt. Een voorbeeld daarvan is schuldregelen aanbieden in combinatie met andere betaalde diensten zoals budgetbeheer. De introductie van de

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

mogelijkheid tot bestuursrechtelijke handhaving is ingegeven door de capaciteitstekorten bij het Openbaar Ministerie om deze zaken met het bestaande strafrechtelijke instrumentarium aan te pakken. De Dienst Financieel-Economische Integriteit (DFEI) binnen het ministerie van Financiën wordt hiertoe bevoegd. Het gaat daarbij alleen om de handhaving van het verbod op schuldregelen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het voorstel voert een aantal wijzigingen door. Voor elk van de wijzigingen is een onderbouwing gegeven. Zo is duidelijk waarom het nodig is om de definitie van schuldregelen te actualiseren. Ook is duidelijk waarom wettelijke maximale reactietermijnen worden geïntroduceerd en wat de overwegingen zijn geweest voor het duale handhavingssysteem. Per beroepsgroep is toegelicht dat zij een rol kunnen spelen voor schuldenaars. De toelichting meldt dat uit contact met toezichthouders van de individuele beroepsgroepen blijkt dat de individuele beroepsgroepen de dienst nauwelijks aanbieden. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat veel van de schuldenaren uitkomen bij de gemeentelijke schuldhelpverlening via vroegsignalering of op eigen initiatief. De dienstverlening vanuit gemeenten wordt bekostigd uit de algemene middelen en is voor de schuldenaar veelal gratis.

Het voorstel geeft bij elk van de beroepsgroepen summier aan waarom zij een rol kunnen spelen bij het afhandelen van schulden. Niet duidelijk is waarom alleen deze beroepsgroepen zijn uitgezonderd en waarom de uitzondering niet ook andere beroepsbeoefenaren (zoals financieel dienstverleners) omvat. Om een beeld te krijgen van de gewenste afbakening van het verbod is het nodig dat het voorstel per beroepsgroep aangeeft hoeveel zij op dit moment schuldregelen, hoe vaak dat misgaat, welke andere beroepsbeoefenaren zijn overwogen om uit te zonderen en waarom daarvan is afgezien.

1.1 Het college adviseert de afbakening van de uitzondering op het verbod op schuldregelen nader te onderbouwen en daarbij in ieder geval per (beroeps)groep aan te geven hoeveel zij nu al schuldregelen, hoe vaak dat misgaat en welke andere beroepsbeoefenaren overwogen zijn om uit te zonderen van het verbod.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorstel kiest voor regulering, ook daar waar eerst sprake was van zelfregulering. Dit betekent dat de regeldruk groter wordt, omdat nu sprake is van wettelijke verplichtingen. De onderbouwing van de maatregelen (zie hierboven) maakt inzichtelijk dat de wijzigingen nodig zijn. Gegeven de doelstellingen van het wetsvoorstel ziet het college geen evident minder belastende alternatieven waarmee onnodige regeldruk wordt voorkomen.

3. Werkbaarheid

Schuldenaren kunnen kiezen of zij zich laten helpen door de gemeente of door een beroepsbeoefenaar. Daardoor kunnen zij een schuldregelaar kiezen die het beste bij hen past. Toch kunnen vragen worden gesteld bij de praktische werkbaarheid van het voorstel.

De eerste vraag betreft het toezicht op de beroepsbeoefenaren. Dit gebeurt door de toezichthouders van de betreffende beroepsgroep. Het toezicht per beroepsgroep kan anders ingericht zijn, afhankelijk van de bevoegdheden en het toezichtbeleid van toezichthouders. Het wetsvoorstel maakt niet duidelijk in hoeverre de toezichthouder op een beroepsgroep bevoegd is toezicht te houden op de werkzaamheden met betrekking tot schuldregelen. De betreffende sectorwetten zijn ingericht op de exclusieve werkzaamheden van de betreffende beroepsbeoefenaren. Zij zien niet op andere "niet-beroepseigen" werkzaamheden tenzij die expliciet binnen het toezichtdomein zijn gebracht. Om toezicht uit te kunnen oefenen op de bepaalde beroepsbeoefenaren die naast de "beroepseigen" werkzaamheden ook gaan schuldregelen, is uitbreiding van het toezichtregime noodzakelijk.

3.1 Het college adviseert om de betreffende sectorwetten uit te breiden met het toezicht op de werkzaamheden met betrekking tot schuldregelen danwel de benodigde bevoegdheden van de toezichthouders vast te leggen in het voorliggende wetsvoorstel.

De tweede vraag betreft eventuele klachten van schuldenaren. Schuldenaren die vinden dat ze niet goed geholpen zijn of worden, kunnen klachten indienen bij de betreffende toezichthouder van de beroepsbeoefenaar die de schuldenaar heeft bijgestaan. Het is niet duidelijk of de schuldenaren in kwestie gemakkelijk toegang tot die toezichthouder hebben.

3.2 Het college adviseert om toezichthouders van beroepsgroepen inzichtelijk te laten maken op welke wijze schuldenaren bij hen een klacht kunnen indienen.

Volgens het wetsvoorstel moeten beroepsbeoefenaren zelf schuldregelen. Zij mogen dat niet uitbesteden aan een derde partij of aan een medewerker in de eigen organisatie. Deze verduidelijking is opgenomen ten opzichte van de Wck om te voorkomen dat schuldenaren denken ondersteuning te krijgen van een bevoegde schuldregelaar, terwijl in werkelijkheid de activiteiten worden uitgevoerd door een onbevoegde partij. Deze bepaling sluit echter niet aan bij de dagelijkse praktijk bij beroepsbeoefenaren. Zij verrichten werkzaamheden vaak in teams, onder eindverantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar. Dat zou niet meer kunnen met de huidige formulering in het wetsvoorstel.

3.3 Het college adviseert om toe te staan dat werkzaamheden ten behoeve van het schuldregelen worden uitgevoerd onder directe verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar.

Ten slotte is de samenhang met andere wetgeving en andere beleidsinitiatieven een aandachtspunt. De toelichting bij het voorstel meldt op welke wijze de voorgenomen bepalingen verband houden met de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening en de Faillissementswet. Mogelijk is ook de Wet homologatie onderhands akkoord (Whoa) relevant voor ondernemers die

met schuldregelen te maken krijgen. Met een onderhands akkoord kan immers een faillissement van een gezond bedrijf in geldzorgen worden voorkomen. Daarnaast is mogelijk ook sprake van overlap met andere beleidsinitiatieven, zoals het voorgenomen collectief afbetalingsplan waaraan gewerkt wordt.

3.4 Het college adviseert de mogelijke overlap tussen de Wet homologatie onderhands akkoord, andere beleidsinitiatieven en de Wet schuldregelen te beschrijven.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bij het wetsvoorstel bevat een regeldrukparagraaf. Daarin is aangegeven dat de uitgezonderde beroepsgroepen in de huidige situatie ook al mogen schuldregelen en er naar verwachting daarom geen aanvullende gevolgen voor hen uit dit voorstel volgen. Voor schuldeisers geldt eenzelfde conclusie. Van hen wordt namelijk al verwacht dat zij reageren. Dat wijzigt niet met dit voorstel. Ten slotte is voor de schuldregelaar aangegeven dat zij met dit voorstel verplicht worden om een verzoek tot toelating in de Wnsp in te dienen, wanneer een schuldregeling niet tot stand komt. Dat doen zij nu in de praktijk vaak ook al. In zoverre leidt het voorstel niet tot aanvullende regeldrukkosten. Een nieuw element is echter de regeldruk die het gevolg is van bezwaarschriften tegen handhavingsbeslissingen van toezichthouders. Het voorstel geeft nog geen beeld van de omvang van deze regeldruk.

4.1 Het college adviseert de regeldruk in beeld te brengen, conform de Rijksbrede systematiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervan uit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u de gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris